ՓՈՁԱՆՈՒԵՐԿՈՒՐԱԴ—ՏԱՐԻ—ԹԻՒ—1388—ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ—24—ՄԱՅԻՍ—1873

ԳԱՆԱՁԱՆՔ

Ցարեկեան թիւն ի Զօրաց հասար 180 գր.
» Գաւառաց » 40մէճ
Վեցամսեայ ի Զօրաց » 90 գր.
» Գաւառաց » 50մէճ
Թղթակցութեան քերթի գին 50 փր.
Յանձնելման ատեն մէկ անդամի համար 3 դրամ, երկու անդամի համար 5 դրամ, աւելի անդամներու համար ալ համեմատական թիւով։

ԱԼԱՒԵՒ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԳԱՆԱՁԱՆՔ

Կուգայ գիտցած լրագրաց համբաւատարածը խմբագրութեան վրայ։

Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ եւ իյէ գրուիլն խմբագիր ազնիւ Հ. Զինիլի իսան. Մասին պրաանեանակը։

Համար տնկոյր չվճարուած նամակ չընդունուիր։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 24 ՄԱՅԻՍ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Եւրոպական լրագիրք առ Տատեան պ. Թիէրի անկման խնդրոյն ըզբաղած են այս մէջտեղս։

Գիտուրապէս Անգղիոյ և Գերմանիոյ լրագիրք մեծ գառնութեամբ կը գոռայագոռան վէրայլն ժողովին բռնած ընթացքն, որ երկիրը նոր յեղափոխութեանց առաջնորդել և նոթանոր ապերոյ մէջ ձգել կ'ապատնայ։

«Վէրայլի ժողովին ոյնակութիւնը, կ'ըսէ Թայմս, իւր գժոյնի և հակաբրական վարմունքն այդպարայնութեան համար չպիտի կրնայ ծառայ ապդայ հաստատութեան մը վիճակին կոչելու համար։ Ասոր հետ ամենայն համակրութեամբ կը դառնայ այն անհնարին դաշնակցութիւնը, որ պ. Թիէրի, պ. Քասիմիր Բէրիէի, պ. Տիւֆօրի և տակաւին կառավարութեան մեծ անդամոց ներկայացուցած պահպանողական հանրապետութիւնն առնչով, ամենէն տարբեր մարդիկն ու կոչնականները մի և նոյն միապետական դատապրութեան կապեց։»

Գերմանական Ազէմանիայոյի լրագիրն ալ հետեւեալ խօսքերն կ'ընէ։

«Եւրոպական կառավարութիւնք և պահպանողականք զրոյցներ և կասկածի մէջ են պ. Թիէրն իշխանութեան գլուխը չտանելով և այս կասկածն առաւել պիտի զգեստաթոյնէ Մաք—Մահոնի և ոյնակողմեան կեդրոնին դործը։ Ասանք պ. Թիէրի ձեռք բերած արդեանց հասնելը հասնող կրնապատիկ ճարտարութեան և հանճարի պէտք ունին եւրոպա և Գալլիա վտահութիւն ունէին այն մարդուն հանճարին և հայրենասիրութեան վրայ, որ իր երիկնէն ոյնպէս քիչ ժամանակի մէջ վերականդնեց և մոլիսի 24ի պետական հարուածէն հետեւ կը վախնան որ ազգովքը վտանգաւոր ճանապարհ մէջ կը մտնէ։ Այս է ահա նէրկոյ վիճակին վտանգը։»

Պ. ԹԻԷՐԻ ԱՏԵՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ

(Շարունակութիւն թիւ 1387)

«Մեր կառավարութիւնը սահպաղական դործն էր ելոյնից և բանակին վերակազմութիւնն և երկրին ազատութիւնը։ Նմանապէս երկրին անդորրութիւնը պիտի վերահաստատէինք և նոր բարգաւաճման ճանապարհը պիտի պատրաստէինք։ Նախ ամենայն նախան խաղաղութիւնը ձեռք բերուեցաւ, և ցնծոյ ձին ներկ իրական խաղաղութիւնը։ Թիւնամին նախ կոտրի մեռ կոչուէն և ապեի իրական հակառակ՝ ընդդիմանալու պատրաստութեան չէ ևս որ իրերու արմատականութեան բարեկամ և հաստատականութեան դրոյն կամենայինք, չանդիմանելի, ի միապետն չանդիմանելի ինչ մեզ թէ նոյն նախապահը դործակից մէ, և քանի որ պէտք է, դիկտատորութիւնն ինքնիրեն պիտի կազմուի։»

Պէլճիոյ Նօ. լրագրին ալ հետեւեալ խօսքերն կ'ընէ։

«Եւրոպական կառավարութիւնք և պահպանողականք զրոյցներ թեան և կասկածի մէջ են պ. Թիէրն իշխանութեան գլուխը չտանելով և այս կասկածն առաւել պիտի զգեստաթոյնէ Մաք—Մահոնի և ոյնակողմեան կեդրոնին դործը։ Ասանք պ. Թիէրի ձեռք բերած արդեանց հասնելը հասնող կրնապատիկ ճարտարութեան և հանճարի պէտք ունին եւրոպա և Գալլիա վտահութիւն ունէին այն մարդուն հանճարին և հայրենասիրութեան վրայ, որ իր երիկնէն ոյնպէս քիչ ժամանակի մէջ վերականդնեց և մոլիսի 24ի պետական հարուածէն հետեւ կը վախնան որ ազգովքը վտանգաւոր ճանապարհ մէջ կը մտնէ։ Այս է ահա նէրկոյ վիճակին վտանգը։»

Պ. ԹԻԷՐԻ ԱՏԵՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ

(Շարունակութիւն թիւ 1387)

«Մեր կառավարութեան դործն էր ելոյնից և բանակին վերակազմութիւնն և երկրին ազատութիւնը։ Նմանապէս երկրին անդորրութիւնը պիտի վերահաստատէինք և նոր բարգաւաճման ճանապարհը պիտի պատրաստէինք։ Նախ ամենայն նախան խաղաղութիւնը ձեռք բերուեցաւ, և յնծոյ ձին ներկ իրական խաղաղութիւնը։ Թիւնամին նախ կոտրի մեռ կոչուէն և ապեի իրական հակառակ՝ ընդդիմանալու պատրաստութեան չէ ևս որ իրերու արմատականութեան բարեկամ և հաստատականութեան դրոյն կամենայինք, չանդիմանելի ինչ մեզ թէ նոյն նախապահը դործակից մէ, և քանի որ պէտք է, դիկտատորութիւնն ինքնիրեն պիտի կազմուի։»

Պէլճիոյ Նօ. լրագրին ալ հետեւեալ խօսքերն կ'ընէ։

«Եւրոպական կառավարութիւնք և պահպանողականք զրոյցներ և կասկածի մէջ են պ. Թիէրն իշխանութեան գլուխը չտանելով և այս կասկածն առաւել պիտի զգեստաթոյնէ Մաք—Մահոնի և ոյնակողմեան կեդրոնին դործը։ Ասանք պ. Թիէրի ձեռք բերած արդեանց հասնելը հասնող կրնապատիկ ճարտարութեան և հանճարի պէտք ունին եւրոպա և Գալլիա վտահութիւն ունէին այն մարդուն հանճարին և հայրենասիրութեան վրայ, որ իր երիկնէն ոյնպէս քիչ ժամանակի մէջ վերականդնեց և մոլիսի 24ի պետական հարուածէն հետեւ կը վախնան որ ազգովքը վտանգաւոր ճանապարհ մէջ կը մտնէ։ Այս է ահա նէրկոյ վիճակին վտանգը։»

Պ. ԹԻԷՐԻ ԱՏԵՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ

(Շարունակութիւն թիւ 1387)

«Մեր կառավարութեան դործն էր ելոյնից և բանակին վերակազմութիւնն և երկրին ազատութիւնը։ Նմանապէս երկրին անդորրութիւնը պիտի վերահաստատէինք և նոր բարգաւաճման ճանապարհը պիտի պատրաստէինք։ Նախ ամենայն նախան խաղաղութիւնը ձեռք բերուեցաւ, և յնծոյ ձին ներկ իրական խաղաղութիւնը։ Թիւնամին նախ կոտրի մեռ կոչուէն և ապեի իրական հակառակ՝ ընդդիմանալու պատրաստութեան չէ ևս որ իրերու արմատականութեան բարեկամ և հաստատականութեան դրոյն կամենայինք, չանդիմանելի ինչ մեզ թէ նոյն նախապահը դործակից մէ, և քանի որ պէտք է, դիկտատորութիւնն ինքնիրեն պիտի կազմուի։»

Պէլճիոյ Նօ. լրագրին ալ հետեւեալ խօսքերն կ'ընէ։

«Եւրոպական կառավարութիւնք և պահպանողականք զրոյցներ և կասկածի մէջ են պ. Թիէրն իշխանութեան գլուխը չտանելով և այս կասկածն առաւել պիտի զգեստաթոյնէ Մաք—Մահոնի և ոյնակողմեան կեդրոնին դործը։ Ասանք պ. Թիէրի ձեռք բերած արդեանց հասնելը հասնող կրնապատիկ ճարտարութեան և հանճարի պէտք ունին եւրոպա և Գալլիա վտահութիւն ունէին այն մարդուն հանճարին և հայրենասիրութեան վրայ, որ իր երիկնէն ոյնպէս քիչ ժամանակի մէջ վերականդնեց և մոլիսի 24ի պետական հարուածէն հետեւ կը վախնան որ ազգովքը վտանգաւոր ճանապարհ մէջ կը մտնէ։ Այս է ահա նէրկոյ վիճակին վտանգը։»

Պ. ԹԻԷՐԻ ԱՏԵՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ

(Շարունակութիւն թիւ 1387)

«Մեր կառավարութեան դործն էր ելոյնից և բանակին վերակազմութիւնն և երկրին ազատութիւնը։ Նմանապէս երկրին անդորրութիւնը պիտի վերահաստատէինք և նոր բարգաւաճման ճանապարհը պիտի պատրաստէինք։ Նախ ամենայն նախան խաղաղութիւնը ձեռք բերուեցաւ, և յնծոյ ձին ներկ իրական խաղաղութիւնը։ Թիւնամին նախ կոտրի մեռ կոչուէն և ապեի իրական հակառակ՝ ընդդիմանալու պատրաստութեան չէ ևս որ իրերու արմատականութեան բարեկամ և հաստատականութեան դրոյն կամենայինք, չանդիմանելի ինչ մեզ թէ նոյն նախապահը դործակից մէ, և քանի որ պէտք է, դիկտատորութիւնն ինքնիրեն պիտի կազմուի։»

Պէլճիոյ Նօ. լրագրին ալ հետեւեալ խօսքերն կ'ընէ։

«Եւրոպական կառավարութիւնք և պահպանողականք զրոյցներ և կասկածի մէջ են պ. Թիէրն իշխանութեան գլուխը չտանելով և այս կասկածն առաւել պիտի զգեստաթոյնէ Մաք—Մահոնի և ոյնակողմեան կեդրոնին դործը։ Ասանք պ. Թիէրի ձեռք բերած արդեանց հասնելը հասնող կրնապատիկ ճարտարութեան և հանճարի պէտք ունին եւրոպա և Գալլիա վտահութիւն ունէին այն մարդուն հանճարին և հայրենասիրութեան վրայ, որ իր երիկնէն ոյնպէս քիչ ժամանակի մէջ վերականդնեց և մոլիսի 24ի պետական հարուածէն հետեւ կը վախնան որ ազգովքը վտանգաւոր ճանապարհ մէջ կը մտնէ։ Այս է ահա նէրկոյ վիճակին վտանգը։»

Պ. ԹԻԷՐԻ ԱՏԵՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ

(Շարունակութիւն թիւ 1387)

«Մեր կառավարութեան դործն էր ելոյնից և բանակին վերակազմութիւնն և երկրին ազատութիւնը։ Նմանապէս երկրին անդորրութիւնը պիտի վերահաստատէինք և նոր բարգաւաճման ճանապարհը պիտի պատրաստէինք։ Նախ ամենայն նախան խաղաղութիւնը ձեռք բերուեցաւ, և յնծոյ ձին ներկ իրական խաղաղութիւնը։ Թիւնամին նախ կոտրի մեռ կոչուէն և ապեի իրական հակառակ՝ ընդդիմանալու պատրաստութեան չէ ևս որ իրերու արմատականութեան բարեկամ և հաստատականութեան դրոյն կամենայինք, չանդիմանելի ինչ մեզ թէ նոյն նախապահը դործակից մէ, և քանի որ պէտք է, դիկտատորութիւնն ինքնիրեն պիտի կազմուի։»

Պէլճիոյ Նօ. լրագրին ալ հետեւեալ խօսքերն կ'ընէ։

«Եւրոպական կառավարութիւնք և պահպանողականք զրոյցներ և կասկածի մէջ են պ. Թիէրն իշխանութեան գլուխը չտանելով և այս կասկածն առաւել պիտի զգեստաթոյնէ Մաք—Մահոնի և ոյնակողմեան կեդրոնին դործը։ Ասանք պ. Թիէրի ձեռք բերած արդեանց հասնելը հասնող կրնապատիկ ճարտարութեան և հանճարի պէտք ունին եւրոպա և Գալլիա վտահութիւն ունէին այն մարդուն հանճարին և հայրենասիրութեան վրայ, որ իր երիկնէն ոյնպէս քիչ ժամանակի մէջ վերականդնեց և մոլիսի 24ի պետական հարուածէն հետեւ կը վախնան որ ազգովքը վտանգաւոր ճանապարհ մէջ կը մտնէ։ Այս է ահա նէրկոյ վիճակին վտանգը։»

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզ 2 յունիս.

Պ. Պուէ դանակոծեալ Էմիէնի կառավարչին հետեւեալ հեռագիրն ղրկած է Պոնարտիի հետ որ Լիմոժ կ'ուղեւորի։

Փարիզ 3 յունիս.

Ընդհանուր գործոց նախարարին առ դա-

նաւապետս ուղղեալ Հիւպատոսական մը հրաւէր երկարգայ ամեն կուսակցութեանց կարգասէր մասերուն որ օրէնքն ու օրինաւորութիւնն յարգել տալու համար իրարու աջակցին ։

Փարիզի կառավարիչ Լատմիրօ զօրապետը Մադրիտի Վէրսայլի զօրաց հրամանատար անուանեցաւ։

Մաք—Մահոն մարաջախտն այցելութիւն տուաւ Փարիզի կանոնին ։

Նորին Վսեմութիւն Իշխան Պիւլէրս արկածով մը մեռաւ։

Փարիզ 2 յունիս։

Կառավարութիւնն արտօնութիւն տուաւ Պօնապարդ իշխանին որ Գաղղիա մտնէ։

Լըֆլօ զօրավար Բեդրպուրկի Գաղղիական դեսպանութեան պաշտօնը պիտի պահէ ։

Լոնտրա 2 յունիս։

Թայմզ լրագիրը Պերլինէն հեռագիր մը կը հրատարակէ, որոյ մէջ ըսուած է թէ Գերմանիա այն ժամանակ կանոնաւոր յարաբերութեան պիտի մտնէ Գաղղիոյ հետ երբոր հաւաստի ըլլայ թէ Գաղղիա խաղաղութեան գաղափարութիւնը պիտի ընդունի։

Պերլին 3 յունիս

Լնէնտոտոնի [illegible] վրայ երկու գնդերու մէջ քոլէրան երեւան ելաւ։

Հռոմ 3 յունիս։

Կրօնական միաբանութեանց մնացորդները միաբանութեանց վերջնալը վճռող օրինաց դէմ բողոք մ'ուղղեցին երեսփոխանական ժողովոյ նախագահին ։

Փարիզ 3 յունիս։

Մաք—Մահոն մարաջախտը քանի մը պահպանողական լրագրաց խմբագիրներուն այցելութիւնն ընդունելով խոստացաւ միջոցին վերաին հասարակաց մէկ ներկայ կառավարութեան օրինաւոր պաշտպանութիւնը Թ. Թիէրի պահպանողականութեան չափաւորութիւն պիտի ըլլայ. բանն միջոցին [illegible] կը մաղթէ մեծամասնութիւնը։

Հռոմ 3 յունիս։

Գ. Բոնթոմփի մահը հրատարակ է ։

Պերլին 4 յունիս։

Աշխ մեծ զօրաշարժ [illegible] Տոնէն ։

Գահաժառանգ իշխանն եւ Պ. Պիսմարք պատուիրական նամակն Տոնէն ։

Լոնտրա 4 յունիս։

Կը հաւատան թէ Տոնէ Պարսկաստան մէջ հասարակային շինութիւններ ընելու եւ երկրին փանտուկանութիւնը զօրացնելու համար փոխառութիւն մը պիտի ընէ հոս եկած ժամանակ ։

Լոնտրա 3 յունիս

Օսմ. թոն. 52 11/16
Փոխ 1869 64 3/4
» 1871 69
» 1872 89
Անգլ. թոն. 93 9/16
Ոսկի 90—21
Մօսէր 35.

Լիվերպոլ 31 մայիս

Բամպակ Մ. Դ. 9 1/8—1/4
Ծախուած 10000 հակ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Արտաքին գործոց նախարար Պ. Րաշիտ փաշան Պատրիարքութեան այցելութիւնը փոխարինելու համար իւր այցելուատոմսը ղրկեց անոնց։

Քարձր. Մըսը Թալբոթէն Թուրքիոյ և ազգաբնակութեան զօրապետած Ծաներանցին ընծայած մ'ընծայեց Փաշիտի խանին գերազանց նամակ մը, որ քանի մը շաբաթէ 'ի վեր մայրաքաղաքս մնալով Փարիզ և Բաշմիր պիտի երթայ Անգղիոյ հետ առեւտրական դաշնագրութիւն մը կնքելու ։

Պատրիէթ լրագիրը կը ծանուցանէ թէ մայրաքաղաքիս փողոցները քարայատակելու և կոյուղ լուսաւորելու համար քաղաքապետութեան պատրաստած ծրագիրը կայսերական հաւանութեան առաջիք է, և քիչ օրէն պիտի գործադրի ։

Խնկիարիւէն ու Գանտայէն եկած լուրերը կը ծանուցանեն թէ այս տարի երաշտութեան պատճառաւ հունձքը աղքատ է ։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ
ԿՈՂԱՄԸ ՍԱՐՈՒՄԻՆ

23 մայիս.	չորեքշաբթի իրիկուն		60 22
24 մայիս.	հինգշաբթի առաւօտ		
	բացուելուն		60 40
	կէսօրին		60 43
	Կ. Պոլիս 23 մայիս		
Օսմ.	միջ. թոն.	Անգ. ստ.	12,23
Թրէյտ	»	» Օսմ.	15 19
Թրէյտ Օսմ.—Թուրք			—
Երկաթուղեաց հին		Ֆր.	164
»	նոր		74
Փոխ. 1863		»	365
» 1865		»	375
» 1869		»	347 50
Թրամուէյ		Օսմ. ստ.	15.90

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀՐԱՒԷՐ ԱՌ ԱԶԳ. ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՍ

Մեծապատիւ երեսփոխան էֆէնտիք.

Ազգային ընդհանուր ժողովոյ նիստը պիտի գումարի յառաջիկայ ուրբաթ 25 մայիս 'ի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին Գալաթիոյ ։

Ատենանիստ պիտի բացուի ժամ 6 ին եւ գոցի 10 ին։

Կը հրաւիրեմ զազգային երեսփոխանս գալ ազդատեղիացուցանել կատարել իրենց նուիրական պարտաւորութիւնը ի Պատրիարքարանի հոյակապ

19 մայիս. 1873
Կ. Պոլիս — Ատենադպիր

ՕՐԱԿԱՐԳ
ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍՈՅ
ՄԵՐՏՐԵՐ ԱԶԳ. ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ
ԺՈՂՈՎԱՆ

ԱՌԱՋ ԽՆԴԻՐ

1. Վաւերացումն Ատենագրութեանց նախորդ Մէջ. Ժող. Կ. եւ ԿԱ. Նիստերուն .
2. Վաւերացումն նորընտիր երեսփոխանաց.
3. Ընտրութիւն 1/5 մասին Ընդ. Ժողովոյ.
4. Վերանորոգումն գիւտնին Ընդհ. Ժողովոյ.
5. Ատենագրին հաստատութիւնը.
6. Հրաժարումն Քաղաքական Ժողովոյ զօրաւոր անդամոց.

Ատենապետ Ընդհ. Ժողովոյ
ՏԻԳՐԱՆ ԵՍԱՅԵԱՆ

Կանխաշաբթի օր Ս. Պատրիարքը Եգիպտոսի Բարձր. Խտիւին այցելութեան երթալ եառէ' Բարձր. Մեծ Եպարքոսին գնաց, և վեհ. Սուլթանին կողմէ Լոնտրայի խոշոր հրկիզելոց շնորհուած 90000 ղրշին համար շնորհակալութիւն յայտնեց ։

Ցնանդական խորհրդոյ հեռուեալ յօժարակամներ ուղղած է մայրաքաղաքիս Թաղ. խորհրդոց։

Մեծապատիւ Ատենապետ Թաղական խորհրդոց.

Մայրաքաղաքիս Թաղ. խորհրդոց կողմ' քանի մը բացառութեամբ կարեւորական առաւելապէս գործողութեանց համար սրտոտած վճռոցներուն սովորական թէ զին վրայ գրուած , առանց թուաբանութեան և արդեանց թուեան քանի կէյնին մ'ալ գիւղերուն և այսպէս օրինաւորութեան պայմանները, դուրսէ կը ներկայանան Պատրիարքարանի Ատեանցի կողմ Այս անկարգութեանց այնպիսի դէպք ունենալ կրնան ծագիլ, որոց պատասխանատուութիւնը ոչ միայն Պատրիարքարանի Ատենական այլ Թաղ. խորհրդոց վրայ կը ծանրանայ և Հեռուեալները բարոյական և Ներթափակ Ժամու պահանջ կը լինի Ազգին ։

Ազգ. Վարչութեան Ցնանդական խորհուրդն ուշադրութեան առնելով այս անկանոնութեան հետեւանաց ծանրութիւնը, հարկ համարեց այդ բանին նպատակաւ առաւելապէս ամենայն փափուկ գործողութեանց վերաբերեալ վճռագրերը կանոնաւոր և միօրինակ ձեւի մը վերածելու և վճռագրի համար յատկապէս բանտոլ (տպած) թերթեր պատրաստել տալով Ցնանդական խորհրդոյ կողմէ կնքելով մայրաքաղաքիս Թաղ. խորհրդոց յաջորդել ընդհանրապէս, որպէս զի կանոնաւորած վճռագրերը համար սրտոտեալ նշան Թերթերն գործածեն յետ ամենայնի , եւ վճռագրերու պարտաւորութիւնը բանաւոր վրայ անխափան արձանագրեն Թաղական գիւտատետրն մէջ գեղեցիկ պահելու համար ։

Հեռուեալս նոյն վճռագրի թերթերն այսու շրջաբերականաւ ինչպէս մայրաքաղաքիս Թաղ. խորհրդոց՝ նոյնպէս և պատասխանատու խորհրդոց առանց կորսնցնելու Ցնանդ խորհրդոյ հրահանգներուն վրայ բարեխնամ լինելու նոյն թէրթերը գործածելու անխափան մեր երբ արտոնին , Ցնանդական խորհրդատանէն կրնան հասնիլ ։

13 մայիս 1873 Անանիա յորդանանօր
Թեմական Ցնանդ. խորհրդոյ
Ատենադպիր Ատենապետ

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ի ՆՊԱՍՏ ԼՈՆՏՐԱՅԻ ՀՐԴԵՀԵԱԼ ԽԵՂՃԻՆ ԱԶԳԱՅՆՈՑ

. . . Խմբագրութիւն .

Լոնտրայի հրդեհին գոհ դառնալ թշուառ ազգայնոց համար հանգանակութիւն մը բանալու յանձնարարութեամբ Ծարտուր կ'ըլլամ երբ առաջարկած ազգայնոց ազնուագոյն միջոցը կ'ընեմ ։ Անոր միանալ սրտով փողեր ընծայելու, հաստատած 10 իրա Օսմանեան ընդունիլ, զոր կը փափաքիմ որ ամենէն աւելի կարօտելոց անմիջական պէտքերն համար բաժանել բարեհաճիք ։

Միշտ ձերդ.
Կոստանդնուպոլիս 22 մայիս 1873 . ՔՈՒՆԴ.

		Դրշ
Ն. Օսման		
Նախորդ. ցուցակին գումարը		893,20
Մեծ. Ա. Քուէշ. էֆէնտի		1200
» Ղուկաս էֆ.	Հախունեան	120
» Մինաս	» Թոզլուխլեան	120
» Կարապետ	» [illegible]	105
» Արիկ	» Ռընձեան	105
» Մարգար	» Լէմնեան	60
» Յակոբ	» Յակոբեան	50
» Թորոս	» Նալպանդեան	50
» Միրոնիկ	» Օ. փողաղեան	30
» Կարապետ	» Խոջասարեան	30
Արժ. Հմայեակ վարդապետ		23,20
» Օգոստինոս անձ		30
		2817

ՆՈՐ ԵՂԱՆԱԿՔ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԼԵԶՈՒԻ

Երկուսն տարիէ 'ի վեր մեր մէջ մայրաքաղաքները ծաղկեցնելու ջանք կայ, բայց ուսուցման եղանակներուն ընդհանրապէս երևալ անհոգած տարբերութիւնը մեծ արդիւնք մ'եղած է բաղձալի արդիւնքը քիչ ժամանակի մէջ ձեռք բերելու ։

Մանաւանդ, հոգ լեզուին ուսուցմանը նկատմամբ խօսելով, մեր յարգոյ ուսուցիչներէն անանք Գաղղիոյ քերականութեան ընտրած եղանակը կը հետեւին, անանք ալ բոլորովին հին ձեւի հետեւելով կը պնդեն աւելի լաւ ուսուցանել իրենց գաղափարութեան աւարտին ։

Բայց որչափ որ յառաջադիմութեան և բոլոր կարծիքը յառաջադիմութեան բաղձանքը կրնայ հաստատել մեր մէջ, այնքան ալ գանգատները կը բազմանան մեր մեծ ուսուցիչ աշխատութեան զօրութեան վրայ թէ նոքա կամ չեն գիտեն բնաւ որ ուսուցանել կը մտնեն, կամ չեն հետեւիր ընտրելոյ այն գրութեան մը որ կրնայ մեր առջեւ մէջ առանձնակիցը քառորդ տարուան մէջ պատրաստել ։ Այս գանգատին ենթակայ են նաև այն հոգաբարձու ուսուցիչներն ևս , զոր հետաքրքրութիւնը յայտ մեկ մայրաքաղաքէն մինչ կը փորձէ ծածկելու աղիտաւորութեամբ ։

Յայտ է, թէ ակէտ , որ մեր հայերէն մէջ մտաւոր կամ այնպիսի հետեւեալ նորամուտ և անհասանելի գրութեան վարժ իրենց մէջ զատեալ հին եւ անհնարին գրութեան մը, որոց այսպիսով ազգային ամենաբարեբեր եղանակին ըստ հարկի ամենակիրթ և միշտ իրենց յառաջադիմութեան մեր նկատմամբ քերականութեան մասին մէջ ոչ ոք զօրաւոր գիտութեան կոչուած էին ։ Բայց ազգային վիճակը անտեսելով ու պակասաւոր եղանակներուն տակ յաջողելով քիչ շատ ուսուցումը անյաջող եղան և ուսանողն կարդալ երկար ժամանակ ծախսելով ալ ըստ պահանջեալ կէտին չէին կրնար գործադրել, պէտք էր որ նոր կանոններով գրագէտ սերունդ մը կազմել , ուր դժբաղդաբար այնպիսի լաւ միջոցներ չունէին ։

Հայկական դասախօսներէն անոնք որ կ'զգային թէ իրենց դասատետրը հարստութեան քերականութիւնները կարծ ցանկ և անբաւական էին աշակերտաց մտացը, ջանացած էին, Գաղղիական քերականութեան հետեւելով, իրենց ուսանած դասերուն համաձայնութեամբ հրահանգներ գրել և համակարգ խմբագրել աշխատանք որ եղանակը գործնական նշանակութեան գիտութիւններ աշակերտաց իրենց գաղափարական յառաջադիմութեան , և մինչեւ այժմ կատարելագործելով , գոնէ թէ հայերէնն կենդանի լեզուի սահմանը համեմատութեան ազդեցութիւն ընծայեալ գիրքերը որ կողմնակէն անհարժեշտ թէ դժուար է ուսուցանել և հետաքրքրական ընել ինչ որ կրնան ուսուցանել աղւոր , բայց մեր կը գտնէ որ այն գործնական բուն եղանակի անհրաժեշտ է սովորաբար որպէս է տրուած գրութեան , նախ որ ուսանողն այն առաւել կ'ունի գործնական հրահանգներ ընել իր դասատուած կանոնաց վրայ , երբ համաձայնութիւն կ'ունի , ինչ Ս. Թ. մասանց բանին մէջ աշխատավոր կը գտնէ իր ինքնութիւնն մեր բայլ մ'կանոններ սերտելու և երբ թէ ամենայն համար առանց գործական հրահանգի : երկրորդ որ ուսուցիչը իեր բայերը հնարաւորութեան աշակերտաց ուսանած առեն, այնպիսի հրահանգներ կուտան նոյն , որոյ մէջ կամ յանկարծ գիտելի նախադասութիւններ կայն , ինչ խոկ անխտրութեան համաձայն հայերէն այլ ուսուցիչ կարգադրութեամբ գիրքեր աւարտելով որ նախադասութիւնը աշակերտաց հասկնալու ընելու համար հարկ համարած են յառաջադիմելով եւ այնով ընդունելի դառնալու ալ ուսուցիչ , աշակերտաց ձեռք թարգմանելու և ուծելու համար գէթ ալ կատակ, զոր օրինակ Աւետարանը բայց պէտք է նկատել որ ուսանողաց աւելի լեզուն եւ Եւրոպական խոստովանութիւն մը կը գտնէ, երբ նոքա հայոց հոգ ուէր բայերը ուսուցանած կը հրամանայուն լուծել յետոյ խօսքը եւ 'ի ծնանելն Յիսուսի 'ի Բեթղեհէմ Հրէաստանի , աշխ եկին մոգք յարեւելից եւ այնտեղ նախադասութեան մէջէն ուսու

նօղին զխօսածը առ սխալ ըլլալ միայն թէ՝ Ցող.բ ունի է նկլին բալին, մեւս բանը բառերն ընդ. երկար սխոն չըփոխեն աշակերտին միտքը՝ որ կըմբռնելու ատակ չէ։

Ցորդոյ Ա. Մ. Գարագաշեան, այս խառնակութեան դարմանիչ ենթադրեալ՝ երբ հրատարակեց իւր գործնական քերականութիւնն լուս Օլէնտորֆի դրութեան․ մեր միտն բռած գիտութեանց և ոչ մեն կը պատահանի այդ՝ նոր զատողութիւն, որ ուսուցչին հեռանալութեանցն հանդերձ մեծի փառաւորը արդիւնք է։ Եկեղ. դպրոցաց գիտնական այդ նոր քերականութեան մասամբ մը վարժարանաց մէջ, ուսոյթին էր յօրինուածին անուամն ստացած մեծ համարումն, երկրորդ այդ նին վարժարանական հաստատութեանց բուսն բաղձանք, որով կը ցանկային բանի մը ամսոյ մէջ քերականութիւնը մէկ ծայրէն միւս հասցընել և ուսուցանել մանկանցն։

Փորձը ցոյց տուաւ, սակայն թէ Օլլէնտորֆի հնարած և յարմարեցուցած Ա. Գարագաշեանի հետեւած այդ դրութիւնն ալ եթէ ոչ սխալ՝ գէթ անկատար էր․ Քերականութեան ամփոփ համառօտ օգտակար չէր, վասն զի տղոց հասկացողութիւնն և դատողութիւնն բանաւոր տղոց միտքն անհաւասար տարբեր էին իրարմէ. Վասն զի ինչուին յառաջ կարելի կանոնները զանց ընելով էին նշանակել․ և վասն զի կանոնի մը վրայ անդամ մը միայն հրահանգ նշանակուած էր․ կ'երևի որ յառաջնորդութեան չէր թէ մանկական միտքը կարի վաստել յիշողութիւն ունենալուն չափ ընդունելու և գործել ընդ հաւաք մտադրութեան գրեթէ մէջ է միշտ, և թէ այլ և այլ կանոն- [illegible] յանձնել այլ և յարմարեցնել (անտեսան) գործածութիւնք և եթէ կարող կը լինէին համբակաց միայն մէջ մըտապէս պայմանել նշանները․ Այսու հանդերձ, մեք կը խոստովանինք թէ Ցորդոյ Ա. Գարագաշեան մեծ և յաջ կարևոր քայլ մ'առաւ ՚ի մասին դործնական ուսուցման ընթացին։

Պէտք է գիտնալ որ այլ և այլ լեզուաց գիտաց ամփոփելու համար՝ էապէս մէկ մէկէ տարբեր ուսուցման եղանակներ հնարելու չհարկ և ոչ պէտք կան․ Գաղղիերէն, Գերմաներէն, Իտալերէն և այլն լեզուները գիտաց ամփոփելու համար ինչ եղանակներ որ կը գործածուին, կրնան այդ եղանակք՝ առանց ինչ փոփոխութեան կիրառիլ մեր լեզուին ուսուցմանն ալ յօրինելու․ Անկից զատ պէտք չէ նաև կարծել թէ մեր՝ Հայոց՝ ծակաստղիրն յամենայնի օտարաց հետևիլ է․ եթէ խնդիր է թէ լեզուն գիտաց ուսուցանելու համար նորանոր եղանակներ ստեղծելու կամ արդէն ստեղծուածները կատարելագործելու են, մեք փաստաբութեամբ կըսենք որ մեր Հայկական դատողութեանը ալ կրնան բանի մը՝ և թերևս կարևոր բան մը յառաջ բերել այս մասին, կամ իրենք իրենցմէ ստեղծելով կամ արդէն եղածները կատարելագործելով․ այս նպատակին համար ալ ինչ պէտք է աշխատութիւն և յանդգնութիւն, կրնայ լինել որ Հայկական վարժապետ մը գտած ըլլայ մի եղանակ՝ որ անհետևեալ ըլլալու երևի բաղձանք, սակայն մեք հաւատացած ենք թէ նորութիւնը չարժման արդիւնք լինելով, իւր ամենէն անհեթեթ երևցածին մէջէն իսկ անհնար չէ նշմարել օգտակար կէտ մը՝ որ թերևս անոր հաղորդէ դնել մեր բան նպատակին․ ուստի մեք կըսեմք թէ այս մասին մեր յառ-

գեց պատմուած և այլ հայաբնակաց խորհրդոց գիտաց և այլն, արժան է, պետք է, ցանկալի է որ հրատարակի․ Հեան արար, թէ և յանդգնաբար՝ այլ ոչ անպատմելի բան մ'ըրած կը լինիմք, եթէ ընդհանուր ուսուցման վրայ մեր այս գիտութիւններէն նոր յաւելուած բերեմք նաև մեր մէկ նոր եղանակը՝ զոր արժան կը համարիմք հիմնադրելով քննադատութեան ենթարկել։

Մկրտիչ Կեսարեան

ԱՌ ՄԱՍԻՍ

Ներկայ ուն զրածնիս կարդալի և ձեր համակրութեան վրայ հիմնուելով կը փութամ իմ գործնականս յայտնել։

Ես կարծէի որ դուք գանէ կարգադրեցին կը հաճիք, բայց կ'անհանիմ որ այս կարծիքս ալ սխալ է եղեր։

Ս. Փառքիտրքին նկատմամբ օրագրաց ամենայն մէջ անկատարութիւններ ակնարկեցան․ ես առանց վրայ ոչ խօսելու, ոչ փաստարանելու, եւ ոչ ալ հերքելու կամ պաշտպանելու, որ զուք ալ այժմ մերէր հաղորդութեներ կարգէք ձեր խօսքը յառաջ տանիք։

Խրգ բանները ընդհանուր աներևութիւններ են, զորս մեկնել ճեռ եթէ կարդալու ըլլաք, սխալ առանէք որ ձեր երեկուան գրածը ինձ գէմ ձրի թշնամանք մ'է, և ես թշնամանաց պատասխաններ արհեստը ոչ ուսած եմ և ոչ ալ ուսնելու փափաք ունիմ։

Բնավ խնդրեմ որ յինէն տակէ զատ պատասխան չսպասէք։

ՑՈՒՑԻ

ՏԵՍԵՍԱՐԱՆ

ԳԼՈՒԽ ԻԹ.

ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ —ՀԱՒԱՍԱՐՈՒԹԻՒՆ —ԵՂԲԱՅՐՈՒԹԻՒՆ

Ազատութիւն և հաւասարութիւն — Հասարակութեան օրէնաց առջև և հասարակութեան վէճերը. —Եղբայրութիւն.

Այս մեծագիրն երկու անդամ Գաղղիոյ դրօշին վրայ արձանագրեցաւ, և յանուն ՚ի վերջաթիւն կը ըմբռնի իւրն արդի քաղաքականութեան և տնտեսական յառաջդիմութեան ակզբանց բովանդակութիւն․ Այս նկատմամբ բանի մը բացատրութեանց կը կարօտի, որովհետև զայն կազմող երեք բառերն յայտարարել կեղծիք կրնան ծնանիլ։

Ազատութիւն և հաւասարութիւն.

Տեսանք որ ընկերականութիւն անուամբ ճանչուած վարդապետութեանց համաձայն՝ Քաղաքական տնտեսութիւնն կը ստորնի․ որովհետև Ընկերութեան սկզբունքը՝ որոց վերայ կը յենու քաղաքական տնտեսութիւնը, չընդունիր․ որովհետև ընկերականութիւնը միապետը հնարուած ընկերական արուեստով կազմակերպութիւն մի կերտել, մինչդեռ քաղաքական տնտեսութիւնը կուսակցական է, սխալ է թողուլ մարդկութիւնը որ ՚ի լինելոյ ազատութեան ստած բնազդմանց և բնական օրինաց համեմատ ազատութեամբ զարգանայ․ Ընկերականութիւնն զմարդ իբրև անգործունակ առարկայ կը նկատէ, զոր գործունէութեան ամեն մէկ ձևւերն մէջ ստորոգել պէտք է, մինչդեռ քաղաքական տնտեսութիւնը զայն ազատ և իւր գործոց պատասխանատու հրապարակելով կառէ որ ամեն բանի մէջ իմքնորոշութիւն ապրի անոր։

Արդէն ընկերականութիւնն ինչպէս որ Ստեփականութիւնը չճանչեր, նոյնպէս ալ Ազատութիւնը չճանչեր․ Սեփականութեան և ինքնանուրն օրէնքն և մտքեան գործածութիւնը մերժելով, ազատութեան սկզբունքը կը բանադրէ, զոր Քաղաքական տնտեսութիւնը Սեփականութեան սկզբանն իբրև զորակէրբն ընկերութեան կեանքը անուցանող անհրաժեշտ պայման կը հրատարակէ։

Հասարակութեան օրէնաց առջև և հասարակութեան վէճերը։

Հասարակութեան վերայ ալ նոյն անհամաձայնութիւնը կայ։

Քաղաքական տնտեսութիւնը՝ 1789ի Գաղղիական յեղափոխութեան հետ իբրև արդարութեան սկզբունք և իբրև ազատութեան ևսեւ քաղաքացիութեան մէջեց կը հրատարակէ օրինաց առջև հաւասարութիւնը, սակայն ամեն քաղաքացոց խոստանց ու պաշտնեաց անխտիր հաւասարութիւնը՝ թէ իշխանութեան և զատական ատեանց կողմէ պաշտպանութեան գանձուց և թէ՝ հասարակային պաշտամանց և զինուորական ատոնց ծանուցից հաւասարութեան մասին․ մէկ բանով՝ այն ամեն քաղաքացին և քաղաքական իրաւանց և տուրքաց մասին՝ զորս քաղաքացիք կրնան ձևոք բերել ընկերութենէն․ —մեւս կողմանէ՝ այն ամեն պարտուց մասին՝ որք երկրի կամ պետութեան մը քաղաքացուց վերայ կը դրուին։

Ընկերականութիւնն ալ կը հետևի կերպով․ հասարակութիւն բռնում վիճակաց հաւասարութիւն կը համիսյ, այսինքն կենաց և ապրուստի հաւասարութեան, Թոչակաց հաւասարութեան, և մինչև իսկ իւրաքանչիւրին սեփական համեմատ արտադրութեանց բաշխում․ միով բանիւ հաւասարականութիւն։

Այս զոյգ հասկացումն իրաց բնութիւնը չը հաշել է․ որովհետև անհաւասարութիւնը՝ որ ընկերական առեղծուածի մէջ ներխուժեր՝ այս ազատութեանցն կը փոխուիին, այս աշխարհիս օրէնքն է։

Մենք բաժանուած կռուի և հանճարներին, մենք ճիւղուած և ակարախտ մենք հարուստ կամ աղքատին ծնողներէ կը ծնին, մենք թշուառ ծնողներէ։

Մենք բարեբեր երկիրներու մէջ բազմազ և սակաւ կլիմաներու ներքեւ կը ծնին մենք տեղեր հովերու միջոց տառ-նայքն կամ ֆերտիլ եւ կամ վաստակոտ կլիմաներու ներքեւ, սեպական ոգոյոց զօրութեամբ և յենակալութեամբ սայր եւ այլ հազար առաջ եկած պատճառներ։

Մենք բաղդաւոր եմ իրենց մեկնալութեան մէջ մեր մեմ աղքատ փարձութեանը և վաստակաց կրեցմանցն և կարգաւոր։

Հաւ լեռնային հայր մը, իւր ծնողաց ներէնի մը, մարդկութեան բարերար մը կը մեռնի կամ երկիւղոր ու անհայր կը մնայ անոր՝ անօթար դատարկելով և ուրիշ մարդ մը քաղաքացոյ կնայք իր փութալն։

Մեր արուած չէ բացատրել այս տարբերութեանց պատճառը, որոց համար բարոյական խոստովանք եւ կրօնք մխիթարութիւնք կուտեն։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ԱՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԲՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՄՆԱԿԱՆ

Ազատմանց առն եւ կնոջ բնական եւ բժշկական պատմութիւնն իր խնամ ենթադրեալ անգիտութեանդք։

Նոր վարդապետութիւն մարդկային ծնանման—Ազնութիւն—Անդամալուծութիւն—Ցեղմական անկատարելութիւնք․ Յառաջնոյք բժշկելու միջոցք եւ դարմանք։

Մանուսար աաղհամեանութիւն յոյ կեր եւ նորածին մանկան։

Գործ Ա. Ցեղեն Գուշեան տաքսերթեր.

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՑ Գ. ՆԵՐՍԷՍԵԱՆՑ

Մարդկային կենաց և առողջութեան երջանկութեան նկատմամբ ամենակարեւոր առողջապահական սկզբունքներ և բարոյական ամենօգտակար հրահանգներ պարունակող ընտիր գործ մ'է, որ երկու սեռէ ամենայն և մանաւանդ ամուսնացելոց համար խիստ պիտանի և կենսական բանել ամփոփուած է իւրեւ կենաց առաջնորդ. Մխանդամայն հին և նոր ազգաց ասփուրութիւններէն և բարոյ պատմութեանն քաղուած բազմաթիւ հետաքրքրական օրինակներ եւ ծանօթութիւններ կը պարունակէ, զարմանալի եւ ծիծաղաշարժ։

Այս կարեւոր և ընտիր գործը՝ որ առաջին անդամ կը անհանուի մեր ազգին մէջ, և որ քրիստոնեայ թարգմանչին մեծ պատիւ կըբերէ, 500 երեսէ բաղկացեալ է, և կը ծախուի ամեն գրավաճառաց քով և կառավարչի գրաւ. Գին մէկ արծաթ մէճիտիյէ։

ԲԱԶՄԱՎԷՊ
ՕՐԱԳԻՐ
ՀԱՆԴԷՍ ԲԱԶՄԱՍԵԱՆ

Երեսուն տարիէ 'ի վեր Վենետիկ տպագրուած Բազմավէպ օրագիրը․ այս տարի որ է իւրն երեսներորդ առաջնոբդ տարին՝ հաւանեաց հանդիսի փոխուեցաւ․ հրատարակեալով Ազգին, Ցուցիւ Հայկական եւ Ցանաւոր ամաց մէջ Ամեն մէկ թիւր նոյնչափ երեսէ կը բաղկանայ որչափ առաջին պարբերութեան երեք ամսոյ թերթերը․ Ազգային նիւթոյ առատ ճոխութիւն կայ․ օրն հասած առաջին հաւանեաց հանդիսին մէջ առ գրն ծանօթ գրիչներէ. Եւ այս մասին նախուեթիւնք յարատեւապար սխոփ զանուի յօզուց թերթոյն մէջ․ Այսպէս բազմաձայն ընդից եւ երկնից գիտաց եւ ժամանակին նորութեանց եւ գիտութեան վերայ ծանօթութիւն տեղեկութիւնք անպակաս են․ Նաև այլ ամենայն մասանց ալ մեծաղէս միթ տարուած է զգաստէր առանձնականց եւ գրագիտաց ճաշակները գոհացնելու։

Տարեկան բաժանորդութեան գինն է 12 Փր. իսկ 1 Ամսոյն գինը 3 Փր։

Բաժանորդութեան տեղն է Ստեփան խան Մխիթարեանց վարատունը։

ԽՈՐՀՐԴԱԾԱՑ ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ ԹԱՐԳՄԱՆԵԱԼ ՍՕՐԻՆԵՍ

Հ. Հմայեակ Թելֆիլաճեան

ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ

Այս նոյնեար պատուական գրքոյկը աչխարհաբար լեզուով թարգմանուած է Վիեննայի Մխիթարեանց տպարանը․ որուն մէջ կը ցուցանի խոստովանութեան կամ ապաշխարութեան խորհրդոյն կարեւորութիւնը, եւ կը լուծէ անոր դէմ եղած առարկութիւնները, եւ ապա կը սորվեցնէ այս խորհրդոյն մասնեայն համար պէտք եղած պատրաստութիւնները եւ խոստովանելու ձեւերը։

Կը վաճառի Սեղբռս խան Մխիթարեանց գրատունը եւ ամեն ազգային գրավաճառաց քով կնքուած գինն է Փրանք 2,25։

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿ ՄԱՆԿԱՆՑ ԿԱՄ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ ԻԲՐԵՒ ԴՊՐՈՑԱՑ

Թարգմանեալ 'ի Գերմաներէնէ Ե. Մ. Աւանեան

ՆԻԿՈՂԻ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԳԱՏԻՆԵՐԱՋԱՐԴ

Սոյն գրքոյկը՝ որուն առաջին տպագրութիւնը քիչ տարուան մէջ հատցուցեր օրինակներ․ ծախուեցաւ եւ, սպառած ըլլալով պէտք քանի գեղեցկացած այս անդամ՝ մաքուր տպագրութեամբ վերստին 'ի լոյս ընծայուած է եւ կը վաճառի Մակրտիչեան եղբարց համալսարանն դրատունը Զէքիզաճըլար թիւ 25 եւ Մէրճան թիւ 88։ Գինն է 3 ղրշ։ Շատ առնողներու համար զեղչ կըլլայ։

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Գուլմըսրաւ Հիւսար–աջայն անկիւնը գտնը թիւ 2 Թէքէսաքեցի Սանդուխտ տղայի տունը որ 1000 կանգուն է նուազ հողին տեղի եւ որուն 400 կանգունին վերայ շինուած է մեծ տուն մը եօթն սենեկաւ, որոց մէկը քառակուսի ընդարձակ հանդաստուն նոր եւ վայելաշէն, միանգամայն ընդարձակ խոհանոց լուացարան մառան, երեք մաքուր, մէկ (սարնիճ) երկաթ ջրհոր, երկու աւազան (հաւուզ) եւ չրջապատն ամբողջ քարուկիր պատ ծածկը գտնեալ պատրաստ։

Ծախել ուզող մասնիկալի օրինօք կը ծախուի Նոր առաջանաւոր կարգէ․ Տեղոյն կրնայ երաստիան Գերազանց խոնդորդ. Հօր հետ բանակցիլ։ 4

ԻՄԸՆ

Ծէքէրէն մէքիճ ակենէքըմսէն առահայր մաքսիմալ Նէրաձնաէ Հեմուլ ակոս օրանեանն ականց ազատ փաստաբանը մէր բան, իշալ օքաքէն տաքուղ ակնէկի մալխալիքն ինտկալէթ ընէ քառաղ խուստը մէղքի քէյէ կէօթիւրսաղ պէօզիւմը ավալ մէ սր մեւստէթին հալդան էօնէ ղայան վասու լուսումը որմէյի թէքէյին գէ լենալ իմ քեալի օխանցըլն ստնեալ ալքեցի ճալա մէրի օնագ բաղէն կամ առնելուն։

23 Նիսան 1873 Պօղոս Ֆերէճէքեան

LLOYD SUISSE

ԼՈՅԴ ՍՈՒԻՍ

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ

(ԱՐԻԱՒԻՐԱԿ)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՌԵԼՈՒԱԾՈՒԹԻՒՆ

Այս ընկերութիւնս կ՚պատրաստէ դարձանգրքերը (ծՀԷՆԾ) ամուսնութիւն ունեցողներուն համար, որոնք ապահովելու վրայ կ՚ուզեն ապահովել:

Պատահի՝ ծանրութեան տակ կարենան հանել պէտք է գիմել սոյն բաժնատէրերուն:

ՀԵՐՄԱՆ ՀԵԼՄԻՆԿ	ՍՈԼԿՈՒՍԱՆԴԻ
Կերմանիա Գերեզման	ՌՆՈՒՔԱՆԴ
Դանիմարկ	Գերեզման
Թագաւորական մասնաճիւղ	Ի Պոհեմ գործ
Քիւ 2	Ի Պոլիա

ՍԷԼԱՆՕԺԷՆ

ՆԵՐՄԱԿ ՄԱԶԸ ՆԵՊԿԵՈՒՆ

ԳԵՐԱԶԱՆՑ ԴԵՂ.

Փարիզի Եռատարագրական գիտական ընկերութեան կողմէ քննուած եւ գործադրուած՝ ցոյց տուած է, որ մկ վարկեանի մէջ եւ ամէն գոյնով կը ներկէ մազերնէ մորուքը, առանց մաշելու մարմնի մը որեւէ մասը. եւ առանց բնաւ հետ մնալու: Ան կը ներկէ մինչեւ վերջ գործածողներուն ամենէն գիւրագոյնն է:

Կը գտնուի Տէյրա Սուտայի, Ջորան—օղլուի եւ Քիւչիք քեանի գեղագործներէն:

Գին 6, 12 եւ 15 ֆրանք:

FER QUEVENNE

APPROUVÉ PAR L'ACADÉMIE DE MÉDECINE.
AUTORISÉ PAR CIRCULAIRE SPÉCIALE DU MINISTRE.

ՑԵՂ ՐՈՒՍԱՅԷՆ

Իմ չիպական ճեմարանէն հաւանութիւնս ստացած, եւ գործածելէն յառաջ չիշխաթրախտածին հրամցուած՝

Քէվէնի, երկաթը (ակիկ Թօզու) արեան նուազութիւնէ կամ սակաւարիւնութենէ յառաջ եկած ամէն հիւանդութիւնները կը բուժէ, առանց դժուարացման ախորժակը աւելցնելու, եւ երկամաւոր դիպուկ ամէնէն ազդեցիկ ախտահարիչն եւ արմատն է:

Փորձը հաստատուն կ՚ընէ թէ երկամաւոր բուժարարութենէն ոչ մէկը Քէվէնի երկաթին չափ գերազանցութիւն է երբեք չափով գործածուելի:

Դեղատուն փարիզի բժշկական ճեմարանին դիւրատուն:

Քէվէնի երկաթը կը ծախուի 100 չափով չիշխ 3 1/2 ֆր.
200 հատով չիշխ 5 ֆր.
100 » չիշխ 3 ֆր.
Ընդհանուր մանրածախ փոխարկ ամբ Տէ

Պոշ—ով փոխում 14 Լմիլ ցէնսմայի քոմի եւ ամէն պէնզամանները:

Քէվէնի երկաթը եւ վերոյիշեալ գործածութեան դրծչմանիքը պէտք է պահանջել:

BÉNEDICTINE

ՊԵՆԱՏԻԿԴԵԱՆ ԿՐՕՆԱՅՈՐԱՑ ԸՄՊԱԼԻՆ

Այս հաճելութեամբ քահանաներուն, ուխտաւորներուն եւ ճանապարհորդներուն կ՚ազդարարենք, որ մեր տունը միշտ բաց է հաւատացեալներուն համար, եւ ամէն ուխտաւորներ կրնան հոն ընդունիլ իրենց ուխտի ամբողջ ժամանակին:

Հաւատացեալներուն ալ կը յանձնեմ խորհրդաւոր ուխտերնին:

Կը գտնուի Ս. Յակոբ պատրիարքարանի դիմաց:

ԱՐԵՒԵԼՅԱՆ ԿՕՆՅՈՒԿԻ

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱՆ ԱՋԱԿՈՒԹ ԻՄՊԱԼԱԺՆԵՐ ՇՐՆԱԼՈՑ ՀԱՄԱՐ

Ընդունելութիւն առնուած են Լիմնաստուա, Օտաքեյ Սուտա—վոլիկը, Փրիլատոր գինիներ

ՀԵՐՄԱՆ ԼԱՇԱՐԻԼ

Վկայեալ եւ շքանշաններով զարդարուած մեքենագործէն հետեւեալ.

Փոքրիկ Ցուցակ Գնահատութեան Լիր. 144

Այս գործիքներն իրենց արտադրած Հաճելուան օրը 1200ն մինչեւ 1000ը չկրնան կրճատել, 1600էն մինչեւ 5500 ֆրանգ գին ունենան փոքրաթիւ գինիներ լինելու գործիքներուն ալ, որ մէջէն ազատ ազատ են, 30—450 50—1000 շիշ մըր վերաբերեալ գինի կարտադրեն, եւ 3000էն 5000 ֆրանգ գին ունին:

ԽՈՂՈՂԱՆ

ՄԵՆ ԵՒ ՓՈՔՐ ԼՄԱՆՈՎ.

Ջո—ՅԷ եւ ԴԼԱՅԷ

Բաւական տարիներ մեր գործարանը կրնար ընդունիլ միայն մեծ պատուէրներ, որոնք կը տեւէին ամիսներ, եւ ուրիշ հաճախորդներ կը ստիպուէին սպասել, մինչեւ որ մեր գործարանը կրնար ազատիլ:

Այս պատճառաւ մեր հաճախորդներուն կը յայտնենք, որ մեր գործարանը ամէն ատեն պատրաստ է ընդունելու ամէն տեսակ պատուէրներ, որոնք կրնան կատարուիլ 24 ժամուան մէջ:

Մեր գործարանը կը գտնուի Ֆընտըղլը, Ֆէրմէյ, Ակնգլիայ եւ իւրաքանչիւր քիմիական գործարանի մէջ կրնայ գործածուիլ:

Մեր գործարանը կը գտնուի Ֆընտըղլը, Ֆէրմէյ, Ակնգլիայ եւ իւրաքանչիւր քիմիական գործարանի մէջ կրնայ գործածուիլ:

CONTREFAÇONS DES PILULES DE BLANCARD

ՊԱՆԱՐՈՒԱԾ ՀՈՍՏԱՅԱՆԻՆ ԿԵՂԾԸ

Յանուն գենոյ բարեբաստիկ անուանդ, որ պարզապէս հաստատեցիր առաջին տարին է, պէտք է չվատահիլ մանաւանդ. հիմա, այն խորդ ախտաններուն, որ մեր գործարանի գործունէին ներքեւ կը պահանջուին, եւ որոնց համար մեր խորհրդաւոր դեղերը անհրաժեշտ կարեւորութիւն ունին, մեր հիւանդներուն կրնան ցոյց տալ մեր գործարանի ներկայացուցիչները, որ մեր հիւանդներուն ամենէն ծանր դէպքերուն մէջ անգամ կրնան ազատութիւն տալ:

Յանուն հաստատուած բարեգործական եւ ազգօգուտ ընկերութեանց որ յարգանքով մեր յանձնախումբներուն, որ մեր անունը կրնայ հաստատ երկրորդ անգամ վիճակը միշտ հաճելի, մեր ներքնատունը պէտք ուղղարկեն անհրաժեշտ դեղերուն, անհրաժեշտութեան դիմաց: Յուսալով չկայ որ այս պատուաւոր միջոցներով ազատ կը տան ինձ ներքնատուն ձգտելու ձեռք բերել, մեր փոքրիկ պարտականութիւնս, կամ մեր խղճմտութիւնէն, եւ կամ իրենց երկրին ամենէն յարգելի գերազանցներէն:

Eau et poudre Dentifrices

PERFECTIONNÉES DU DOCTEUR

J.V. BONN

Անհամ ատամնաբուժական ջուր եւ փոշի

ԿԱՆԱԲԵԱՑԱԳՈՐԾԱԿԱՆ

ՏՕՔԹՕՐ Ժ. Վ. ԲՈՆՆ ԲԺՇԿԻՆ

Այս ջուրն եւ փոշին ուրիշ ամէն ջուրերէ եւ փոշիներէ գերազանց էրէր տնօրէն Հաստիք եւ ազատիր չատ կատարեալներ են անոնց ամենէն ալ Տօքթրին 40 մարդ գնալ կը ծախուի:

Ամէն գիւրաւոր դեղագործատան եւ անոնց չտհուսալիներէ վաճառողներ ալ կը գտնուին:

Փորձ
Մէկ Տուփ Հատ
Քիւ 1
Քօ-բաւիէ Մարմինի բոլոր ախտահարները
Քօ-բաւիէ Պատճառ ախտահարները
Գլխաւոր դեղատուները կը գտնուի

ԱՄՓՈՓԱԴԻՐ—ՏՆՕՐԻՆ
Ա. Ս. ՆԱՀԱՊԵԱՆ

ԱՌՆԵՏԱՒԱՃԱՌ

ԸՆԹԱՑՔ ՀԱՇՎԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ
23 ՄԱՅԻՍ
ՕՏԱՐԱՆԱՆ ԱՐՏԱՔԻ ՀԻՆ 100 ՊՈՒՐԱՆԵՑԻՆ

Լոնդրա 3 ամիս գիրքոյ	Կ 11	
Ֆարիզ	»	22.05

ԸՆԹԱՑՔ ԿԱՑՈՒԱԾ
23 ՄԱՅԻՍ

Ծգնդ. փրա	գիրքոյ	110. 20
Նաթօլիոտական	»	87. 22
Ամերիկան տուճա	»	89 20
Փըրմից	»	31,20
Հինդ Փրանք	»	—
Հինդոց	»	103 20
Գ գինձ	»	120

ԿՈՏԱՆԴՈՒԹԻՈՒՆ 23 ՄԱՅԻՍԻ

ԱՐՄՏԻՒ

Ծոքեն կարծր	Վերաբերեալ	40 —42
» »	Ոգիով	38 —42
» »	Պոյտըք	30 —34
» »	Պուրիակ	30 —32
» Թէքսիասէ	—	—
» կոհուլ	Ադամ	42 —47
» »	Վերաբերեալ	32 —35
Կիրքա թուհա		38 —40
Ծոքեն կոհուլ	Պուրիակ	— —

CAPSULES de RAQUIN au Baume de COPAHU

ՔԱՊՍԻՒԼ ՌԱՔԷՆ, Գործածի հիւանդութեանց դէմ, Գազիոյ բժշկական Ճեմարանին Հաստատած, որ 100 հատ պարունակի վերայ փորձելէ եւ ամենանուազ բժշկութիւններ ձեռք բերելէ ետեւ, փորձուելէ ուրիշ ամէն տեսակ բարդութիւններէն յառաջացած գաման ձէ ոչ փաքսիլը՝ դիւրաթեամբ կը հոսի անոնցմէ մէջ, եւ անոնց ոչ ոքիներուն չը պատճառելու բնաւ:

Կը գտնուի Փարիզ Շօպտը Սէն Ժըրմէն փողոց թիւ 78. եւ ամէն գեղագործատուն ալ կը գտնուի:

VESICATOIRE d'ALBESPEYRES

ԽԱՐԱՆ ԱԼԲԷՍՔԷՅՐԻՆ

Ի Փարիզ, Ժողովրդական հիւանդանոցներուն մէջ ընդունուած է, եւ ազատ, ու կանոնաւոր ներգործութիւն ունի: Մէն մի կտորան իր կանոնաւ կազմը Ալբէսփէյրի ստորագրութիւնը պէտք է ունենայ:

Փարիզ Շօպտը Սէն—Ժըրմէն փողոց, թիւ 78. եւ ամէն գեղագործատուն ալ կը գտնուի:

CAPSULES DE RAQUIN AU COPAHU

HÉMORRHOÏDES

ԼՄՕՔՕԻԴ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ

ՓԻԼՒԼԻ, Ի ԲՕՄԱՆ ՏՕ ՕՐՕՐՏՈՄ

ՏՈՒՐՔԻՈՅ ԼԸՊԱՀԻ

Այս հատուածները եւ քանանան փորձերէ, Գէքմիայ Անգլիայ եւ Իտալիայ քիմիական ճեմարաններէն հաստատած, եւ Քաւորիայ կողմանէ խորհրդոյ են ընդհանուած են, եւ գերազանց ախտահիւանդներ ամէն տեսակ հոսումներ քիչ աւելը մէջ գադրեցնելու, եւ գաւերն անմիջապէս՝ առանց ամէն տեսակ ցաւագմանման վտանգին պատճառելու բնաւ:

Ալբոտիմի փոշիով հնացած ղեղն չիշն է 3 ֆր. Ալբոտիմի հիւլմով հնացած ղեղին չիշն է 4 ֆր. իսկ քանոտային չիշը 3 ֆրանք:

Կը գտնուի փարիզ Ռիւ Լափայէթ փողոցը թիւ 113. եւ ամէն գիրքի գեղագործատուն:

ԱՂ ՏԻՐՈՒ ՅԻՎԸ

Մարդի խնամոց եւ գոնոյ թարմացնելու համար ամէնէն գերազանց եւ գեղեցկացնելու համար ամէնէն նորակոյր եւ բնական օճառ:

Ի թ. Ռիվէրէն հնացուած հաղարիւնիթիոլ

Ընդհանուր սիեւեռանոյ գործիք գործադրուած ամբ Սիւրատարի թիւ 410

ԱԿՈՒՅԻ ՋՈՒՐ եւ ՓՈՇԻ

ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՈՒԱԾ

ՏՈՔԹՈՐ Ֆ. Վ. ՊՕՍՏԷԼԹՕՓՈՒ

Այս ջուրն եւ փոշին ուրիշ այս անուանի ջաքիէն ու փոշիներէն տարբերութեամբ 40ական ժամ գործ մը ծախսելու, զայն անհետացնելու եւ օգտակարութեան կարգէ դանելն ալ կը գերազանցեն:

Այժմ գիւրաւոր դեղագործատուն վաճառողներ եւ հաստատուածոց քով կը գտնուի: